

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 40 Lei. Negyed évre — — — 10 Lei.
 Fél évre — — — 20 „ Egyes szám ára — — — 1 „
 Nyilvántér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A magyarság ügye.

A napilapokból olvashattuk, hogy a kormányzat a Kolozsvári székelő „Magyar Szövetség” működését betiltotta. Ebből az esetből kifolyólag az „Erdélyi Magyar Néppárt” vezetősége és mások is szükségesnek tartották, hogy a romániai magyarság érdekeit védő és képviselő olyan szervezkedés történjék, amely megóvjá a szervezetet a hatóságok untalan beavatkozásától. E végből dr. Kecskeméthy István, a Magyar Néppárt elnöke egy szűkebb körű értekezletet hívott össze, amelyen elhatározták, hogy összehívják Románia magyarságának valamennyi demokratikusan gondolkozó vezető emberét, tekintet nélkül, hogy tagja-e a pártnak vagy nem s e nagy gyűlés fog határozni a további teendők s az alakulás mikéntje felett. Mi — szászvárosiak, akik a Magyar Szövetségnek Hunyad megyében is megalakult tagozatának tagjai vagyunk, szomorúan értesülünk a szövetség működését befűtő rendeletről, de azért érezzük szükségét egy olyan szervezetnek, amely demokratikus alapon az összmagyarság s így a mi érdekeinket, jogaimkat megóvjá, megvédi, képviseli. Nem tudjuk mi lesz a Magyar Szövetséggel, azt sem tudjuk, hogy a Magyar Néppárt akciója milyen eredménnyel fog végződni, de azért szívből üdvözlünk minden olyan nemes törekvést, amely a magyarság egységes tömörítését lehetővé teszi. A hunyad megyei magyarság ma még csak szemlélője a most folyó eseményeknek az előtérbe került kérdések tekintetében állást még nem foglalt el, véleményt még nem nyilvánított s épen azért tájékoztatás céljából közöljük le a Néppárt értekezletének eredményeképpen kiadott felhívást:

Erdély magyarságához!

A Romániába szakadt magyarság ügye ismét sorsfordulathoz érkezett. A mindnyájunkat keblében egyesítő Magyar Szövetség egyévi ideiglenes működésének ideje lejárt, az egy évre elfogadott szervezeti szabályokat immár végleges formában rögzítenünk kell. Rögzítenünk kell pedig olyan formában, hogy az érdekeinknek legjobban megfeleljen és emellett az államhatalom jóváhagyását is — mint a működés elengedhetetlenül szükséges kellékét — megnyerhesse. Szükségesnek látszik a minduntalan fenyegető betiltások kivédésére olyan törvényes formáját megtalálnunk a magyarság megszervezésének, mely egyúttal a demokrácia kipróbált és egyedül célravezetőnek mutató elvein nyugszik.

Az erdélyi Magyar Néppárt vezetősége a sordöntő lépéshez segítségül hívja a Romániába szakadt magyarság minden rétegének párt- és felekezeti különbség nélkül ama legjobbjait, kik a magyarság nagy ügyét szívőkön hordozzák és egyben a tiszta demokrácia tiszta céljainak meggyőződéses harcosai. Ha már az egész magyarság körében tisztázódott az a kívánság, hogy demokratikus alapokon nyugvó szervezkedésre van szük-

ség, jöjjenek a demokrácia emberei, nyujtsanak segédkezet az erdélyi Magyar Néppárt vezetőségének az alapok lerakásánál.

Nem ellenségeskedést, nem pártoskodást, építőmunkát akarunk végezni! E célból hétfői vezetőségi megbeszélésünk alkalmával elhatároztuk, hogy értekezletet hívunk össze Kolozsvárra, f. hó 16-án, vasárnap, a Központi Szálló emeleti termében. Jöjjetek el mind, kik az erdélyi magyarság szervezetét tevékenyebbnek, munkáraképesebbnek és vihartállóbbnak szeretnétek látni. Az értekezlet megnyitásának pontos idejét a vasárnap reggeli napilapokban fogjuk közölni. — Az előkészítő bizottság.

A ma, 16-án megtartandó értekezlet fogja megszabni további teendőinket, utjainkat, higyjünk és reméljünk, hogy stréberek, önjelöltek, klikkek s önző egyéni érdekeket szolgáló szájhősök teljes kizárásával fogják ott megalakítani a magyarság leendő képviselőit a legdemokratikusabb alapon. Ugy legyen.

Ifj. Szántó Károly.

— **Uj intézkedések a csatoht területeken alakuló uj iparvállalatokról.** Az „Aradi Közlöny” írja: Bucurestiből táviratozzák: Az iparminiszter által kiküldött bizottság az uj területeken alakítandó társaságokra vonatkozólag elhatározta, hogy Erdélyben, Bukovinában és Bessarabiában az uj társaság igazgatóságának háromnegyed része román állampolgár és a társaság alapítókéjének kétharmad része román tőke kell, hogy legyen.

— **A fürdőhelyek kedvezményes vasuti jegyei.** Tudvalevő, hogy a CFR. bukaresti vezérigazgatóságának intézkedése értelmében július elsejével kezdődőleg ugynevezett fürdőjegyeket ad ki a vasut, amelyekkel kedvezményes díjszabás mellett lehet fürdőhelyekre utazni. A kolozsvári vasuti pénztárak is megkapták már fürdőjegy ellátmányukat. A fürdőjegy úrlappból áll, amelyet a vasuti pénztár állít ki. Ezek a jegyek oda- és visszautazásra szólnak, amelyért az egyszeri rendszeres menetdíj másfélszeresét kell fizetni, a kedvezmény tehát huszonöt százalékos. Személyvonatra megváltott fürdőjegy a gyorsvonat használatára is jogosít, anélkül, hogy felülfizetni kellene. Féláru, vagy egyéb kedvezményes jegyeket a fürdőjegy kiadásánál tekintetbe nem vesznek. A fürdőjegyeket megérkezés után a fürdőhely vasuti állomásának főnökével láttamoztatni kell a kiadott rendelet értelmében. A kedvezményes jegyek kiadása július elsejétől október elsejéig tart, a jegyek érvényessége okt. 31-én jár le.

Akik magyar állampolgárok akarnak maradni.

A belügyminiszterium a magyar állampolgárság fenntartása ügyében a következő rendeletet bocsátotta ki: A trianoni békeszerző-

dés értelmében azon állampolgárok, akik a magyar állampolgárságot birták, de oly területen laknak, amely a békeszerződés alapján Romániához csatoltatott, 1922. július hó 26-ig a magyar állampolgárság fenntartását igényelhetik és bejelenthetik. Ezen nyilatkozatot az érdekelt fél a repatriáló hivatalban teszi meg. Azon kérelmezők, akik nem tudnak írni, ezen nyilatkozatot szóbelileg megtehetik. Az opciós nyilatkozatnak tartalmaznia kell:

1. Az optáló szüleinek családi és utónevét.
2. Az optálónak családi és utónevét.
3. Az optálónak születési helyét, évét, hónapját és napját.
4. Az optáló illetőségének helyét.
5. Az optáló vallását, családi állapotát, foglalkozását és állandó lakhelyét.
6. Az optáló feleségének családi és utónevét, születési évét és helyét, annak megjelölésével, hogy vele együtt élt-e.
7. A 18 éven aluli családtagoknak nevét, születési helyét, évét, hónapját és napját.

Ezeket az adatokat alkalmas okmányokkal a lehetőséghez képest igazolni kell. Végül a kérvényben a következő nyilatkozatot kell megtenie: „Lemondok román állampolgárságomról és optálok a magyar állampolgárságot”

Szél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Szászváros és Vidéké”-t hűen olvasom, s így alkalmam volt tapasztalni, hogy városunk gyatra villanyvilágításának mikéntje, hogyanja ellen nem egyszer jelentek meg cikkek. Sajnos, illetékes helyen nem vették szívkre a jogos panaszokat és kritikákat s ma, a háboru befejezése utáni negyedik esztendőben is ott állunk, hogy az este fél nyolc órakor felgyuló (talán felpislogó, szedő gyerek) villanylámpák nem adják azt a fényt, a melyet adniok kell. Nem vagyok szakértő, de mint laikus és a villanyvilágításért drága árat fizető polgár megkövetelem, hogy verejtékes munkámmal megszerzett pénzemért megfelelő portékát, ellenértéket kapjak. Elég baj az, hogy nappal nincs áram, sőt éjjel is csak 12 óráig s most ami van is, az csak pislogó mécses fényét produkálja. Ki itt a hibás!? A város tulajdonát képező villamosmű vezetősége, avagy a városi tanács? Nem, hanem mi birkatürelmű, magunkat lenyuzni hagyó polgárok, akik szó nélkül, szervezkedés, védekezés nélkül türjük ezt. Mi villamos bérlők álljunk össze s határozzuk el, hogy — ha a világítás terén alapos javulások meghatározandó időn belül nem lesznek, egyszerre és tömegesen felmondjuk a fogyasztást, sőt azt is, hogy azokat a nyilvános helyeket, melyek a villanyvilágítás felmondásához nem csatlakoznak, bojkott alá vesszük. Csakis így — kedves adózó és fogyasztó polgártársaim — lehet célt elérni. Mert kérem, nincs elmara-dottabb város a mienknél, nincs birka-türelmübb polgárság sehol, mint itt. Aki tehát

ossza nézetemet, az egy levelezőlapon e lap szerkesztőségéhez jelentse be s ha a kellő szám meglesz, összegyülekezünk s határozunk. Elvégre, minden türelemnek vége szakad egyszer.

Hogy milyen jámbor türelmű fejős tehenek vagyunk mi szászvárosi fogyasztó és adózó polgárok, többek közt bizonyítja: türtük az 1—2—3 leuos husárok idején a vendéglőkben a 4—5—6 leuos husadagokat, a július 1—10 közötti időben a vendéglők étlapjain egy adag kovászos vagy saláta ugorka 4—5 leu volt, holott a piacon 1 leuért 3—4—5 drbot is adtak, türtük és türtük a péksütemények sületlenségét, az utcák tisztatlanságát, a régen elromlott avagy tönkre ment hidak hiányát, az országut vastag porát, sarát, a járdák fedőlapjainak lábtöréssel fenyegető hiányát, az árnyékszékek tartalmának kihordásával járó mizériákat (t. i. nyitott, rozoga fahordókban történik ez is és úgy, hogy gyakran az utcákra is kerül egy jó rész a tartalomtól), türtük az állomáshoz vivő fuvarok drágaságát, az egyetlen nyilvános fürdő szünetelését stb., stb., s végül türtük azt, hogy tovább türtük.

Hát, kedves polgártársak, ez nem jól van így, elvégre mi, a polgárság, a fogyasztók képezzük a várost fenntartó elemet s így jogunk, sőt — a magunk s a város fejlődésének érdekében — kötelességünk tömörülnünk s kiállnunk a „platz“-ra s vétőt kiálltani minden olyan ténykedésnek, mulasztásnak, a mely a háboru utáni konszolidációnak, a polgárság érdekeinek, a város felvirágzásának és fejlődésének árt és kárára van.

Türelmünk s lenyuzandó bőrtünk immár fogyatékán van. Polgártársak védekezzünk!

Tekintetes Szerkesztő ur, legközelebb egyebekről is leszek bátor írni egy pár sort.

Szászváros, 1922. július 12.

Kiváló tisztelettel: *Egy adózó polgár.*

Tájékoztató a róm. kath. polgári és elemi iskolákról.

Az életre való nevelő oktatás vezérgondolatával tanintézetünkben az új tanterv legalaposabb megvalósítása lesz az irányelv. Ezenkívül a tantestület minden egyes tagjának önzetlen, odaadó, lankadatlan munkássága garanciát nyújt arra, hogy

1. A román és német nyelvet necsak az előírt sablonos módszerrel, jóformán csak kényszerből tanulják meg a növendékek, hanem az u. n. társalgási órákon játszva, kedvvel sajátítsák el a román és német nyelvet. A magyar órákon tanult közéleti fogalmazványokat (társadalmi és kereskedelmi levelezés, nyugta, számla stb.) szintén elkészítik románul és németül is. Tehát amíg a nem magyarajku gyermekek iskolánkban elsajátítják a magyar nyelvet, addig saját nyelvüket is gyakorolják szóban és írásban, a magyar gyermekek pedig egyszerre három nyelvet tanulnak meg gyakorlatiasan s nem gépiesen.

2. Az esztétikai érzés fejlesztésére rendelkezésünkre állnak jövőre is azon csinos női kézimunkák továbbfejlesztése, melyeket a kiállításokon mindenki megbámult s elragadtatva beszél róluk. A fiukkal pedig szlőjd tanfolyamot rendezünk s oly székelly, román és szász motivumu baba és gyermekjátékokat készítettünk velük, melyekkel 1912-ben a miskolci országos kézimunkakiállításán díszoklevelet és aranyérmert nyert a marosvásárhelyi ferencrendiek fiu-iskolája. A szlőjd tanfolyamot most is, mint 1912-ben Salamon Kálmán marosvásárhelyi műfaragó, P. Lokody Gergely és Máthé Özséb fogják rendezni.

3. Tudva azt, hogy a nevelés és esztétikára a vallásos örök gondolatok nélkül hideg tél borul s csak színtelen és illattalan jégvirágok lesznek, azért minden tanításunkat vallásos szellem lengi át. A kath. vallásuak vallásérkölcös oktatása intenzívebbé lesz téve, a más vallásuakra pedig szigorú ellenőrzést gyakorolunk, hogy saját vallásóráikra s istentiszteletükre pontosan eljárjanak. (A keresztvetés és a kath. templomlátogatás erőszakolása rágalom, melynek ma már senki sem ad hitelt.)

4. A polg. fiuinternátus a zárda falai közt lesz, hol a legszigorubb felügyelet mellett a vallásérkölcös nevelés áll őrt. A konviktus pedig a mai nehéz körülmények közt is lehetőleg olcsó s kifogástalan lesz, hogy megkönnyítsük a vidékiek roppant áldozatokba kerülő tanítását. Az internátusról és konviktusról bővebb felvilágosítást e lap legközelebbi számai fognak adni.

Körrendelet az új adókiivetésről.

A kolozsvári pénzügyi államtitkárság körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, amely az 1922. évre kivetendő adókra ad utasítást.

A rendelet három részből áll. Az első azzal foglalkozik, miként történik az előző években kivetett adóknak a következő évekre való fentartása. A pénzügyi év kezdetét januárról április 1-ére teszi át a kormány. A két évkezet közötti három hónapra eső adót csatolják az ujonnan megállapítandó adóhoz, amelynek kivetése már 1923. április 1-ig szól.

A rendelet második része csak akkor enged meg a már kivetett adók helyesbítését, ha azt a régi magyar adótörvények megengedik. A felebbezési határidőt a pénzügyminiszter tűzi ki. Ez a rendelkezés sérelmes az adózókra, mert a legnagyobb részének tudomása sincs a kivetésről s nem áll módjában az adó ellen a határidőn belül felebbezni.

Mily esetekben lesz az új adókiivetés, ezt állapítja meg a rendelet harmadik része. E szerint minden új részvénytársaságot, bányavállalatot, valamint olyan adózókat, kik eddig adómentesek voltak, meg kell adóztatni. Az új adók kivetése a Tituleszku reformtörvények alapján s az azokban megállapított bizottságok által történik olyan módon, hogy az adóhivatali tisztviselők egyenként tárgyalnak az adókötelesekkel. Ha az adó összegében megegyeznek, a kivetés már is megtörtént, az ellenkező esetben az adóhivatal értesíti a felet, hogy milyen összegű adóval róttta meg. Az első kivetés ellen a rendelet szerint csak közigazgatási uton lehet felebbezni és pedig első fokon az adókiivető bizottsághoz, melynek határozatát a Curtea de Cassatiehoz, a legfőbb semmitőszékhez felebbezheti meg a fél. Helyesebb azonban, ha az első foku döntés után az adóköteles a felebbezési bizottsághoz folyamodik, amelynek jogában áll új kivetést elrendelni.

NAPI HIREK.

— **Majláth püspök városunkba érkezik** f. hó 20-án (csütörtök) d. u. 5 ó. 45 p. v. nappal. Ez alkalommal a róm. kath. egyháztanács, rózsafüzér társulat, a róm. kath. szomszédság, dalárda és a kath. iskolák fogják üdvözölni a templom udvarán. Kérjük a helybeli róm. kath. közönséget, sziveskedjék csütörtök d. u. 5 órakor a templom udvarán teljes számban megjelenni s a rendezők intézkedéseire alkalmazkodni! — A püspök ur jelenleg, csak átutaztában fordul meg vá-

rosunkban, azért a nagyobb arányu fogadtás, hivatalos tisztelgések stb. elmaradnak arra az időre, midőn a templomfestési munkálatok teljesen elkészülnek s templomszentelésnél hivatalosan fog megjelenni a főpásztor. Ez ünnepélyes ténykedésre annak idején az összes egyházak és hatóságok külön lesznek hivatalosak.

— **Dr. Dénes István — képviselő.** A Magyarországon nem rég lefolyt választásokon városunk szülöttét, Dénes István helybeli iparos polgártársunk fiát, dr. Dénes István volt szászvárosi, jelenleg budapesti ügyvédet a békésmegyei tótkomlósi választókerület országgyűlési képviselőjévé választotta meg.

— **Csiktoplóczai Lázár Farkas.** Egy derék, nagytudásu s teletől-talpig becsületes, fáját igazán szerető magyar ember dől ki az élők sorából: Csiktoplóczai Lázár Farkas, a körösbányai járásnak évtizedeken át volt főszolgabírája, aki az Eszterházy-kormány idejében Pogány Béla főispánsága alatt vármegyénk alispánjává választatott s ezen minőségében általános közmegelegedésre egészen az imperium átvételéig működött, f. hó 11-én Aradon 63 éves korában meghalt. Az elhunyt a vármegyénk közéletének egyik kiváló alakja volt s úgy hivatali, mint magánéleti magatartásával általános közbecsülést vívott ki magának. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése Aradon f. hó 12-én ment végbe óriási részvét mellett. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hirt: Csiktoplóczai Lázár Farkasné, szül. ribiczei Ribiczey Panna, végtelen fájdalomtól megtört szívvel jelenti úgy a maga, mint leánya tordai Igaz Györgyné szül. Lázár Magda, veje tordai Igaz György, unokái Igaz Kálmán és György, sógorai és sógornői Lázár Elemér, Lázár Zoltán, Király Pálné szül. Lázár Ilona, Lázár Ottó, Lázár László, Lázár Lajos, özv. kénosi Sándor Józsefné szül. Lázár Antónia, Lázár Amelie, harasztosi dr. Horváth Kamilóné szül. Lázár Márgit, nővére nagysolymosi Koncz Domokosné szül. Ribiczey Marcsa, sógornője özv. Ribiczey Ferencné szül. Főthy Mária és a többi rokonság nevében is, hogy forrón szereretett férje, az önfeláldozó jó apa, nagyapa, após, testvér és rokon csiktoplóczai Lázár Farkas Hunyadvármegye volt alispánja, az „Astra“ tisztviselője áldásos élete 63-ik évében, 34 esztendő boldog házasság után, július 11-én reggeli 6 órakor elhalálozott. Drága halottunk földi maradványait július 12-én, délután 6 órakor a felső temető halottas házából a róm. kath. vallás szertartásával helyezük örök nyugalomra. A megszentelő gyázmise áldozatot a Minorita-atyák július 17-én reggeli 9 órakor mutatják be. Áldás és béke virasszon drága emlékezetén! Arad, 1922. július 11-én.

— **Megalakult a közigazgatási tisztviselők segélyegylete.** A közigazgatási tisztviselők segélyegylete jun. hó 29-én délelőtt tartotta alakuló gyűlését Déván, a vármegye-ház nagytermében, Candrea Valér alispán elnöklete alatt. A segélyegylet célja a tisztviselők helyzetén olcsó élelemmel, ruházattal és más dolgokkal segiteni. A megalakult intéző bizottság tagjai lettek: Popa Péter, Germán Joe főszolgabírák, Herbay Ágoston polgármester, Máhler Ignác műszaki főtanácsos, Nicolau Joan vm. ir. igazgató, Motoska Vazul, Tanasie Nicolae, Rimbás Sándor jegyzők, és Joan Fülöp szolgál. Balomiri György jegyzőnek, Piso Pompilius könyvelőnek lett megválasztva. Beiratkozási díj cimen eddig 4280, tagdíj cimen 1380 leu gyűlt össze s az egylet adakozásból, a vajdahunyadi Corvineana banktól 13,011.17 leut kapott. Dr.

Boeriu indítványozza, hogy a multságok engedélye, cséplőgépek és telepengedélyeknél a főbírók bizonyos díjakat szedjenek, de a tisztviselők megalázása nélkül. Balomiri George vm. aljegyző indítványozza, hogy a tisztviselők iratkozzanak be a munkásbiztosítóhoz, hogy betegségük esetén ingyen gyógykezelésben részesüljenek. Felvetették egy népnepélynek is a tervét, amelyet az Egylet rendezne dr. Dublesiu György prefect és neje védnöksége alatt. Dr. Boeriu javasolja az Erdélyi és Bánáti Tisztviselő Egyesületbe való belépést, de csak úgy, ha az egyesület minden politikától mentes. Egyhangulag elfogadták. A gyűlés, amelyen az összes megyei főszolgabírók és jegyzők résztvettek, d. u. fél háromkor ért véget.

— **Halálozás.** Szomoru hirt hozott a posta: a kérlelhetetlen halál újra elragadott az élők sorából egy derék, talpig becsületes munkás férfit. Dr. Dózsa Zsigmond a kiskunhalasi ref. gimnázium vallásánára f. hó 3-án életének 44-ik esztendejében meghalt. A férfikor delén elhunyt tanár, aki öccse dr. Dózsa József Kún-kollegiumi tanárnak, városunkban is általánosan ismert és közkedvelt egyén volt. Középiskoláit a helybeli ref. Kún-kollegiumban végezte s itt is számos jóbarátja és ismerőse van. Halálát özvegyén kívül két gyermek siratja. Temetése f. hó 4-én ment végbe Kiskunhalason óriási részvét mellett. A család gyászjelentésén kívül a kiskunhalasi főgimnázium a következő gyászlapal tudatta a szomoru hirt: A kiskunhalasi református főgimnázium igazgató-tanácsa és tanári testülete mély fájdalommal, de a Mindenható akaratán való megnyugvással jelenti, hogy 16 esztendőn át buzgón munkálkodó vallásánára, dr. Dózsa Zsigmond jogtudor, az igazgató- és egyháztanács tagja, az egyház jáváért munkás, hiterős életének 44-ik esztendejében f. hó 3-án reggel 3 órakor visszatda Teremtőjének sok alkotásra hivatott nemes lelket. A nagyérdemű buzgó tanárnak porrézeit f. hó 4-én délután 5 órakor kíséri árván maradt családi házából földi nyugvóhelyére gyászoló igazgató-tanácsa, egyháza és iskolája. Kiskunhalason, 1922. évi július hó 3-án. Az apostoltól vett parancsot: „Vigyázz mindenkiben, szenvedj, az evangelistának munkáját cselekedd, szolgálatodat teljesen betöltsd,“ — mindenben elvégezte. Nyugodjék békében!

— **Irodalmi hír.** Gyarmati Ferenc lapunk volt munkatársa, a „Hunyadvármegye“ jelenlegi szerkesztője, az ifju költők gárdájából való tehetséges író, akinek számos költeménye, prózai írása jelent meg a szépirodalmi és napilapok hasábjain, verseit összegyűjtve egy kötetben óhajtja kiadni. A könyv címe „Fekete orgonák“ lesz. Érthető kíváncsisággal és érdeklődéssel várjuk a könyv megjelenését s hisszük, hogy vármegyénk magarságának könyves polcairól nem fog hiányozni ez a kötet sem.

— **Románia és Magyarország között megindul a csomagforgalom.** Budapestről jelentik: Julius tizenötödikével megindul a postai csomagforgalom Románia és Magyarország között. A csomagok értéknilyvántás nélkül, vagy korlátlan értéknilyvántással husz kilogramm sulyig küldhetők. A díj szabás egy kilóig hatvan; öt kilóig száz; tíz kilóig száznyolcvan; tizenöt kilóig kétszázhatvan; husz kilóig pedig háromszáznegyven korona. A még terjedelmesebb csomagokért ötven százalékkal több díj csatlakozik. Értéknilyvántás esetén ezenfelül harmincezer koronánként harminc korona és tíz korona ér-

tékdíj. Ezzel a postai intézkedéssel Magyarország összes nemzetközi viszonylataiban helyreállott a csomagforgalom, kivéve Oroszországot és néhány belőle keletkezett államot.

— **A kath. egyletek közös kirándulása.** Majláth püspök ur f. hó 21-én pénteken bérmautra Sebeshelyre megy. Ez alkalommal a kath. egyletek is elkísérik. A dalárda a bér-málás és istentisztelet alatt karénekkal működik közre. Istentisztelet után közös kirándulás lesz a hegyek közé. A jelentkezők száma már igen tekintélyes.

— **A kolozsvári Gazdasági Akadémia pályázatát hirdet harminc ingyenes helyre.** A jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniük természetrajzból, matematikából, fizikából és kémiából a Liceum programja szerint. Beiratkozási határidő 1922. október 15. A kérvények bélyeggel látandók el és tartalmazniok kell a következőket: 1. Születési bizonyítvány, 2. középiskolai végbizonyítvány, 3. községi bizonyítvány arról, hogy a szülők gyermeküket saját költségükön nem tudják továbbtaníttatni, továbbá, hogy román állampolgár. A kérvényben hangsúlyozni kell, hogy ingyenes helyre pályázik. Az akadémia célja magasabb gazdasági tisztviselők és vezetők képzése. Tanulmányi idő négy év, három elméleti, egy gyakorlati. Ugyanott internátus is van, amely havi 360 leuba kerül.

— **Halálozás.** Kénosi Sándor Józsi életének 2 és fél éves korában hosszas szenvedés után f. hó 4-én Russon jobblétre szenderült. Temetése 6-án délután 4 órakor ment végbe Nagyrápolton az unitárius egyház szertartása szerint.

— **Páris Albert.** Pár hét óta a Szászvárosi Takarékp. Rt. helységének földszintjén, egy sarok szobában, látható Páris Albert helybeli asztalosmesternek közszemlére kített több készítménye. Régóta tudjuk, hogy Páris mesterségét kiváló izléssel, nagy szoliditással folytatja. Készítményeit Szászváros és vidékén már régóta ismerik. Párisnak becsületére válik, hogy a mai sulyos viszonyok között is törhetetlen kitartással dolgozik úgy, hogy készítményei nemcsak célszerűek és jól használhatók, hanem valósággal iparművészeti alkotások. A magunk részéről ezt a körülményt a legnagyobb örömmel jegyezzük fel. Bárcsak állandóan és folytonosan fejlődnek a szászvárosi magyar iparosság kitartása, szoliditása és izlése.

— **A dévai „Fehérkereszt“ szálloda bérbeadása.** Déva város tanácsa már közzétette hirdetését, amely szerint a leégett s most folyó munkálatokkal teljesen újjá alakítandó „Fehérkereszt“ szálloda vendéglőjét és kávéházát 1923. január 1-ével kezdődőleg 6 évre bérbe adja. A szálloda és vendéglő évi bérének kikiáltási ára 200,000 leu, a kávéházé 25000 leu. A versenytárgyalás napja 1922. augusztus 29-én 10 óra, amikor úgy a szóbeli, mint az írásbeli ajánlatok felett dönteni fognak. Bővebb felvilágosítást Déva város tanácsa ad.

— **Gépirási tanfolyam nyílik meg Szászvárosban** szakember vezetésével; egy hónap alatt vak és látható írásu gépen a gépirás elsajátítható. Jelentkezni lehet e hó 20-ig a magyar könyvkereskedésben.

— **A földosztás ellen öt nap a felebbezési határidő.** Az agrárreform törvény módosítása értelmében a földosztó-bizottságok döntése ellen öt nap a felebbezési határidő. Ez az öt nap nem a határozat kézbesítésétől számít, hanem attól a naptól, amelyen a községben megjelent bizottság valamely in-

gatlanra vonatkozólag a határozatot kimondotta, esetleg kifüggesztés után közzétette. Ne várja senki a végzést. Amely községben a bizottság megjelenik, érdeklődjék azonnal a határozata iránt s ha az rá nézve sérelmes, öt nap alatt adja be a felebbezését.

— **Gazdát cserélt a dévai „Órangyal“ c. gyógyszertár.** Major Mihály, a dévai „Órangyal“ c. gyógyszertár tulajdonosa a napokban gyógyszertárát eladta. Az új tulajdonos Nussbaum Miklós okl. gyógyszerész.

— **Déva város pótadója az 1922—23. hivatalos évre.** A napokban készült el Déva város költségvetési előirányzata, amely szerint a városi pótadó az 1922—23. hivatalos évre (áprilistól-áprilisig) 260 százalékos lesz.

— **Őh azok a libák!** A napokban kidoboltattott, hogy azok a libák, malacok, disznók s más apró háziállatok, amelyek az utcákon való csatangolásban, legelgetésben stb. találatnak, be lesznek fogva s gazdáik szigorú büntetésben fognak részesülni. E sorok írója jelen volt az egyik kidobolásnál, amely éppen az ország-uton levő Bugán-féle kereskedés előtt folyt le, amellyel szemben, — amint tudva van — egy kis park-féle elkerített térség volt valaha, de most egy kerítés nélküli libák, récék, tyukok, malacok által sürün látogatott legelő, továbbá vidéki fuvarosok ingyenes etetőhelye van s észlelte, hogy a fentemlitett állatok a reájuk vonatkozó rendelkezésre nem is hederítettek, aminek oka valószínűleg az, hogy az emberi nyelvet nem értik. Ellenben — úgy látszik — a tyukok, libák, récék, malacok stb. gazdái sem igen respektálják a rendeletet, mert még ma is nagy csoportokban csatangolnak utcáinkon, tereinken eme háziállatok. Jó lenne így módosítani a rendeletet: az utcákon csatangoló libák, récék, tyukok, malacok stb. apró háziállatok elkoboztatnak s szegény sorsu hadiárvák, rokkantak s más segélyre szorultak között kiosztatnak s a tulajdonosok pedig — amennyiben föltalálhatók — megbüntettetnek. Bátran állíthatjuk, hogy ha ez így lesz, utcáink, tereink megszűnnek legelővé lenni.

— **A róm. kath. templom festési munkálatai** már-már befejezés előtt állnak. Az izléses festés széppé varázsolja az öreg templomot. A festés költségeit a róm. kath. Dal-egylet tavaly őszi népnepélyének tiszta jövedelme fedezi s a tagok kitartó buzgalma csak fokozódni fog, a csinos belsejű templom az ők áldozatos munkájuk eredménye s az őket megértő nagyközönség jótékonyágának fenséges hirdetője.

— **Uj bodega-üzlet — Déván.** Kendi Ottilia a dévai „Orient“ szálló épületében levő üzletét bodegával bővítette ki, ahol naponként hideg ételek és italok olcsón kaphatók. Az új bodega nemcsak a dévaiaknak, hanem az ügyes-bajos dolgaik elintézésére utazó idegeneknek is nagy előnyére van. Sok időt takarítanak meg ez által.

— **Felhívás!** Miután a kormány az „Emke“ szervezkedése és gyűlésezési joga elleni tilalmát feloldotta, a taggyűjtés országszerte megindult. Felhívjuk városunk és a környék magarságát, hogy az „Emke“ tagjává lenni jelentkezzen. Évi tagsági díj 20 leu. Beiratkozásokat és tagsági díjak befizetését a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papir- és könyvkereskedésében lehet eszközölni.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéké“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

—A július 31-i Petőfi-ünnepségek programja. Segesvárról jelentik: A Petőfi-ünnepségek előkészítését végző országos bizottság ma értekezletet tartott, amelyen megállapította a július 31-iki segesvári ünnepély végleges programját. A program eszerint a következőképpen fog lefolyni: 1. Honfidal: Eneklük az Országos Magyar Dalszövetséghez tartozó dalárdák. 2. Ünnepi megnyitót tart Dózsa Endre. 3. Énekszám. 4. Emlébeszéd, elmondja Sándor József. 5. Petőfi emlék, vers Szabolcska Mihálytól. 6. Imát mond az emlékoszlopnál Kirchnopf G. 7. Az emlékoszlop megkoszorúzása. 8. Himnusz — éneklük a dalárdák és a közönség. 9. Társas ebéd a városban.

— Zsilvölgyi sportesemények. Vasárnap, i. hó 2-án Zsilvölgye 3 csapata a következő mérkőzéseket játszotta le: Lupényban mérkőzött a temesvári „Kadimah”. Eredmény 2:0 Lupény javára. Petrozsényben az aradi A. C. tartalékolt csapata szenvedett csufos vereséget Petrozsénytől 6:0. Marosvásárhelyen játszott reváns mérkőzést az ottani C. F. R.-el (a régi M. A. C.) a vulkáni Sport Club. Eredmény 1:1. A határozottan sokkal több technikával és rutinnal rendelkező Vulkán, sorozatos balszerencséjének folytán nem tudott jobb eredményt elérni. A II-ik féldő legnagyobb részében le volt szorítva M.-Vásárhely. Az elég szép számú közönség lelkesen és meglepő szimpátiával ünnepelte a zsilvölgyi fiukat.

A petrozsényi bányák termelése.

A Kolozsvárt megjelenő „Közgazdaság” írja:

1. Az állam birtokában levő „Lonea” bányák termelése:

A bányának összesen 4 aknája van kitermelésben, melyek körülbelül 19 1/2 tonna szenet produkáltak. A foglalkoztatott munkások száma 2352 és 2245 volt.

A kitermelt szenet a következőképpen osztották ki: A CFR. kapott februárban 8.015, magánosok 315,5 tonnát; márciusban a CFR. 10.593, privátok 931 tonnát. Márciusban összesen 10.000 tonna maradt raktáron elszállítatlanul.

2. A „Valea Jiului de sus” vállalat.

Ennek csupán egy aknája van munkában, amelyből összesen 5.520 tonnát termeltek ki, 368, illetve 372 munkással. Ebből összesen elszállítottak 4,985 tonnát. Privátok nem részesültek. Szállítatlan maradt 140 tonna. A kitermelés normális mederben folyik.

3. „Az Uricani-Valea Jiului” vállalat.

A vállalat ezidő szerint 5 aknát bányászik ki a Victoria, Ost Carolina, Ștefan, és Elena aknákat. a kokszyár nincs üzemben.

Az össztermelés mindkét hónapban 66.020 tonnát tett ki, melyből kapott a CFR. 57.064,5 tonna szenet és 110 tonna kokszt, privátok 6.684,5 tonna szenet és 4.155 tonna kokszt. A raktárban márciusban 18.233 tonna szén és 3.225 tonna kokszt volt felhalmozva.

4. A „Petroșani” vállalat.

Ez a vállalat a legnagyobb; aknáinak száma 8-ra rug. Ezek a Deac-akna, Petrillában, az Ost, West, Dilja Petrozsényben, Aninoasa, Ost Chorin és West Vulkánban.

Ez a vállalat 8767 munkással dolgozik és a két jelzett hónapban összesen 125,430 tonna szenet bányászott ki. Ebből és a raktáron maradt mennyiségből összesen szállított: a CFR.-nek 789.528 és privátoknak 22.505 tonnát.

A gépek és személyzet összfelhasználása majdnem 100 tonnát tett ki.

Az „Aninoasa” nevű aknában a kitermelést nagyban megbénította a szállító-vagonetek hiánya. Ezeket külföldről rendelték és várható, hogy megérkezésük az akna termelését sokszorosan fokozni fogja.

Itt említjük meg, hogy jelentéseink kiemelik, hogy az összes aknáknál a munkások és családjaik lakóházait tetemesen javították: a haladás tehát szociális téren is mutatkozik, aminek őszintén örülünk.

Eladó női varrógép

teljesen új. — Cim: Lazaroiu János kereskedő, Szászváros, Főtér. 1-3

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat beküldeni, előfizetéseiket postafordultával megújítani sziveskedjenek, mert ellen esetben — legnagyobb sajnálatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk további küldését jelen számmal beszüntetni.

Kiváló tisztelettel:

A kiadóhivatal.

Szászvárosra érkező vonatok.

Folyó év június hó elsejével a vonatjáratok megváltoztak és pedig a következőkben:

Tövis felől	1 óra 45 pkr	személy v.
„ „	3 óra 19 pkr	gyorsvonat
„ „	9 óra 36 pkr	személy v.
„ „	10 óra 39 pkr	Orient exp.
Arad felől	2 óra 43 pkr	gyorsvonat
„ „	4 óra 14 pkr	személy v.
„ „	17 óra 39 pkr	„ „
„ „	19 óra 32 pkr	Orient exp.

Ezenkívül Szászváros és Soborsin között külön vegyes vonat közlekedik, a mely ide érkezik 9 óra 12 pkr és innen indul 15 órakor.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap július hó 16-án délután 6 és este 8³⁰ órakor

Prometheus II.

A Gunnar Tolnæs-film második része:

„A felszabadult Prometheus”

Jövő heti szenzáció

A kakuk-fiók.

Pakots „Lengyelvér” c. regénye nyomán.

Játszák: Loth Ila, Petrovics Szvetozár és a legjobb pesti mozi-színészek.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor „ este 8³⁰ ”

Saját villany!

Egy 3—4 gimnáziumot végzett fiú, ki a román, magyar és német nyelvet birja, tanulónak fölvetetik Stern Manó vaskereskedésébe Szászváros. 2 3—3

Nyári ujdonságok!

Divat grenadinok, gyapju delainok, mosó delain, kretonok, kreponok, epongek, száda, síma és mintás batisztok, nyers-selymek, ruhaselymek, férfi- és női kelmék, fürdőruhák, dresszek, fürdő-sapkák, fehérnemű schiffon és vászon, mindenféle rövidárúk nagy választékban kaphatók 3 3—3

Stern Ferdinánd

divatáruházában Szászváros.

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsényben

Óriási tétel férfi-, női- és gyermek-harisnyát vásároltam külföldi bevásárlási utamon és a következő, ma versenyen kívül álló árakban hozom forgalomba:

Női amerikai kötött harisnya, minden színben	— 15.—	Lei
„ muslin (átlátszó)	„ „ „ — 29.—	„
„ flór	„ „ „ — 49.—	„
„ félselyem	„ „ „ — 81.—	„
Férfi amerikai sokni	„ „ „ — 11.—	„
„ divat	„ „ „ — 15.—	„
„ flór „ félcipőhöz	„ „ „ — 31.—	„
„ félselyem	„ „ „ — 51.—	„
„ magas harisnya, nyilas flór	— — — — 91.—	„
Gyermek-harisnya fehér, fekete és barna színben, kötött, elsőrendű	— — — — 11—23.—	Leig

Továbbá gyönyörű nyári mosó-árúk érkeztek és a nagyérdemű vásárló közönség rendelkezésére áll; kérve nagyra-becsült megrendeléstüket tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 20—